

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนับเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่งที่จะต้องคำนึงถึง เนื่องจากเป็นความสามารถในการควบคุม ดูแลและการดำเนินงานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในทุกมิติ ทั้งนี้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้ครอบคลุมองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจและความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมให้มีความหลากหลาย รวมทั้งด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยวซึ่งจะมีส่วนช่วยเสริมแหล่งวัฒนธรรมนั้นๆ ให้มีความสำคัญ มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยวและด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน สร้างเสริมจิตสำนึกและให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของแหล่งทางวัฒนธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด พิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น รวมถึงต้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลข่าวสารด้วยรูปแบบที่หลากหลายและนักท่องเที่ยวเข้าถึงได้โดยง่าย (วนิดา ฟ้าอรุณ, 2547 : 65) ทั้งนี้หากบริหารจัดการได้บรรลุผลสำเร็จก็จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและนำมาสู่ความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติที่พิจารณาจากรายได้ของการสนับสนุนการท่องเที่ยว ซึ่งสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (ม.ป.ป. : 1) ได้กล่าวไว้ว่าหากสังคมสามารถบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้ประทับใจ กล่าวคือสอดคล้องกับอุปสงค์และอุปทานของนักท่องเที่ยวและดำเนินการบริหารทั้งมิติของทุน วัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ จะมีผลทางตรงต่อการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่รายได้ใหม่แต่ยังจะเพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวซ้ำจากรายเดิมด้วย

หากมองย้อนมาที่อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะโดดเด่นเพียบพร้อมไปด้วยศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีประเพณีวัฒนธรรมที่เก่าแก่ มีศิลปะและการละเล่น ประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัดและพิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีท้องถิ่น หัตถกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ความเชื่อและพิธีกรรม และวิถีชีวิต อาทิ พระธาตุศรีสองรัก วัดป่าเนรมิตวิปัสสนา วัดโพธิ์ชัย เจดีย์ศรีภูมิ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านผิตาโชน ประเพณีฮีตสิบสองคองสิบสี่ งานสมโภชและงานนมัสการพระธาตุศรีสองรัก งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผิตาโชน การละเล่นสะบ้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ น้ำผักสะทอน หน้ากากผิตาโชน เครื่องจักสานไม้ไผ่ ผ้าทอพื้นบ้าน ฯลฯ ดังนั้นจึงสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยือนในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีการท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น มีการเปิด

พื้นที่ทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ย่อมก่อให้เกิดการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวตามมา จนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นจนขาดความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของพื้นที่ และส่งผลกระทบทางลบต่อการท่องเที่ยว (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2550 : 34) ประกอบกับผู้คน ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวขาดความพร้อมที่จะดูแลแหล่งท่องเที่ยว ขาดความรู้ความเข้าใจหรือขาดการกระตุ้นให้สำนึกในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของท้องถิ่นไม่รู้จักระดุกขึ้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ขาดการวางแผนและการบริหารจัดการที่ดี ดังนั้นการดำเนินงานที่ติดตามมาจึงเป็นการบริหารจัดการที่ไร้ทิศทางและเป็นไปตามทุนและความคิดจาก “ข้างนอก” แทนที่จะเป็นวิวัฒนาการต่อยอดไปจากอารยธรรมดั้งเดิมโดยคนในชุมชน (สุเทพ เกื้อสังข์, 2545 : 40 - 59)

จากเหตุผลข้างต้นจึงควรทำการศึกษาวิจัยโดยเร่งด่วนภายใต้แผนงานวิจัยการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เพื่อจะค้นหาคำตอบจากโครงการวิจัยชุดที่ 1 ว่า หากจะยกระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้ดีมีมาตรฐานและทำให้ชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้ทำได้คิดได้ขับเคลื่อนทุกอย่างด้วยตัวของเขาเองเพื่อความยั่งยืนและอยู่ดีมีสุขของชุมชนตลอดไปได้นั้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมควรมีแนวทางและรูปแบบไปในทิศทางไหน และควรจะเตรียมความพร้อมศักยภาพการจัดการและสร้างเครือข่ายธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้วยวิธีการอย่างไรในโครงการวิจัยชุดที่ 2 ตลอดจนมีการเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมแบบไหนในสายตาของนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสนใจและประทับใจในโครงการวิจัยชุดที่ 3 และมีการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge management) การขายผลิตภัณฑ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) และมีการเพิ่มมิติการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมผ่านไปสู่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนให้รับรู้รับทราบด้วยสื่อที่มีรูปแบบหลากหลายลักษณะใดในโครงการวิจัยชุดที่ 4 ซึ่งเมื่องานวิจัยสิ้นสุดก็คาดหวังได้ว่าจะได้ข้อมูลซึ่งสามารถนำไปสู่เป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนใหม่ไปสู่การสร้างคุณค่าให้แก่แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยนำสิ่งที่มีอยู่เดิมไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต มาสร้างคุณค่าโดยอาศัยการบริหารจัดการบนฐานความรู้และนวัตกรรมได้อย่างสมดุลและยั่งยืนในระยะยาวและสอดคล้องตามเป้าหมายของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 -2559) รวมทั้งนโยบายรัฐบาลปัจจุบันที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ภายใต้กรอบแนวทางการปรับโครงสร้างภาคบริการให้เป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของภูมิภาค บนฐานความโดดเด่นและหลากหลายของวัฒนธรรม มีการฟื้นฟู พัฒนา แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เสริมสร้างเอกลักษณ์และอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อสร้างสินค้าท่องเที่ยวใหม่ๆ แก่ธุรกิจการท่องเที่ยวไทยและเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตลาดท่องเที่ยว ส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวเพื่อรองรับกลุ่ม

นักท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ธุรกิจเพื่อการจับจ่ายซื้อสินค้า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของธุรกิจและบริการที่มีศักยภาพให้เป็นที่ยอมรับ น่าเชื่อถือ และตอบสนองความต้องการของตลาดโลก รวมทั้งเพื่อรองรับนโยบายการเปิดเสรีภาคบริการ บนฐานความโดดเด่นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม พัฒนาปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว ทั้งการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมเพื่อการเข้าถึงและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว มาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจและการเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและขีดความสามารถการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มของชุมชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกับกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อช่วยสร้างงานและสร้างรายได้แก่ชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์หลักในแผนงานวิจัย

1.2.1 วัตถุประสงค์หลัก

1.2.1.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

1.2.2 วัตถุประสงค์ย่อย

- 1.2.2.1 เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
- 1.2.2.2 เพื่อศึกษาศักยภาพของการจัดการเครือข่ายธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
- 1.2.2.3 เพื่อเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในสายตาของนักท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
- 1.2.2.4 เพื่อศึกษามิติการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

1.3 นิยามศัพท์ในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยในครั้งนี้ได้ให้ความหมายของนิยามศัพท์ในการวิจัยเพื่อให้เกิดความชัดเจน ได้ดังนี้

1.3.1 การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการจัดการใด ๆ ที่ได้ใช้ทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัตถุดิบและการจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

1.3.2 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว) โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการด้านกิจกรรมและกระบวนการด้านพื้นที่ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

1.3.3 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มุ่งเสนอลักษณะทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดีและสถานที่ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกี่ยวเนื่องกับความ เป็นอยู่ของสังคมเป็นการท่องเที่ยวในเชิงการให้ความรู้และความภาคภูมิใจ

1.3.4 องค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ส่วนประกอบต่างๆ ที่รวมกันเป็น แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วย สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่ง อำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

1.3.5 การมีส่วนร่วมบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการตัดสินใจ การคิด การวางแผน การทำกิจกรรม ติดตาม ประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม

1.3.6 เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยผสมผสาน ความคิดสร้างสรรค์ของคน วิถีชีวิต วัฒนธรรมและเทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและ บริการ และนำไปสู่การสร้างเงิน สร้างงานให้กับประเทศ

1.3.7 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง การปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ให้สนองตอบต่อความ ต้องการของนักท่องเที่ยว

1.3.8 ศักยภาพของการจัดการเครือข่ายธุรกิจการท่องเที่ยว หมายถึง การรวมตัว กันของธุรกิจท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการเป้าหมายร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยวให้อยู่ในตลาดได้อย่างมั่นคง

1.3.9 การเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง การทำให้ ผลิตภัณฑ์หรือบริการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีราคาที่น่าท่องเที่ยวพึงพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับ คุณภาพที่ได้รับ และเปรียบเทียบกับคุณภาพของสินค้าอื่นในราคาเดียวกัน ทำให้มีคุณค่ามากพอที่จะ ให้อูกค้าตัดสินใจซื้อ และดึงดูดความสนใจให้อูกค้าเปลี่ยนใจมาใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการการท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมของเรา

1.3.10 การเพิ่มมิติการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง การ เพิ่มช่องทางที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยข้อมูลที่เผยแพร่จะต้อง มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นระบบและตรวจสอบได้

1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย คณะวิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตลอดจนผลงานที่ เกี่ยวข้องในส่วน แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการ การบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม องค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยว เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามแผนวิจัยและโครงการวิจัย 4 ชุด ของปีงบประมาณ 2556 ตามระเบียบวิธีวิจัยและนำเสนอตามการปฏิบัติงานจริง 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ ระยะที่ 2 ขั้นศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปและประเมินคุณภาพเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและระยะที่ 3 ขั้นดำเนินการออกแบบ สร้างรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.4.2.1 ขั้นเตรียมการ คณะดำเนินงานวิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย สื่อและสิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ ซีดี ไฟล์ข้อมูล หนังสือ อินเทอร์เน็ตและการบันทึกภาพที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบวิเคราะห์ข้อมูล แบบบันทึกข้อมูล แบบสำรวจและลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยพูดคุยพบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชุมระดมสมองร่วมรับฟังข้อมูลสภาพปัจจุบันของการท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย จากผู้ร่วมวิจัยในชุมชนและตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักพัฒนา นักศิลปะในชุมชน (บุคคลที่ดำเนินงานด้านศิลปะในชุมชนเป็นอาชีพและเพื่อจิตอาสา ได้แก่ งานเพ้นท์ งานสกรีน งานปักทอ งานประดิษฐ์ งานปั้น งานหล่อ งานเซรามิกส์ งานไม้ และงานคอมพิวเตอร์กราฟิก) ผู้นำจิตวิญญาณ ผู้นำชุมชน ชมรมจักรยาน นักสือมวลชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เยาวชนและคนในชุมชน

1.4.2.2 ขั้นศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปและประเมินคุณภาพเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม คณะดำเนินงานวิจัยดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบบันทึกบริบททั่วไปอำเภอด่านซ้ายและแบบสำรวจสื่อประชาสัมพันธ์และความต้องการสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ ประชาชน จำนวน 624,066 คน ที่อยู่ในเขตพื้นที่ในอำเภอด่านซ้าย ตามเขตการปกครองเทศบาล ตำบล 2 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง ตำบล 10 ตำบล หมู่บ้าน 97 หมู่บ้าน หลังคาเรือน 12,253 หลัง โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และทำการสุ่มแบบง่าย (Simple sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

2) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสำรวจบริบทองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและแบบประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ในเขตพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอด่านซ้ายที่เข้าเกณฑ์ 3 องค์ประกอบ (3 A) จำนวน 6 แหล่ง ได้แก่ พระธาตุศรีสองรัก วัดเนรมิตวิปัสสนา วัดโพธิ์ชัย วัดสะอาด วัดศรีภูมิ งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพธิ์ชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีภูมิ) โดยเลือกจากตัวแทนกลุ่มองค์กรของรัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ชมรมจักรยาน ผู้นำชุมชน ผู้นำจิตวิญญาณและปราชญ์ชาวบ้าน สื่อมวลชน เยาวชน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัย รวมจำนวน 60 คน

3) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการและศักยภาพสถานประกอบการและต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของ

ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย ด้วยแบบสำรวจ ได้แก่ ผู้ประกอบการและสถานประกอบการ จำนวน 187 คน ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เข้าเกณฑ์ 3 องค์ประกอบ (3 A) ได้แก่ พระธาตุศรีสองรัก วัดเนรมิตวิปัสสนา วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดศรีภูมิ งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีภูมิ)

4) ประชากรที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย ด้วยแบบสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ประกอบการ จำนวน 70 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 6 กลุ่ม เฉพาะพื้นที่วิจัยที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 (วัดโพนชัย วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิ) และที่เข้าเกณฑ์ของแต่ละผู้ประกอบการและสถานประกอบการ

5) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของโบราณสถานและโบราณวัตถุ วัดศรีภูมิและประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ด้วยแบบสนทนา ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องผู้รับผิดชอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและนักวิชาการในอำเภอด่านซ้ายรวมจำนวนทั้งหมด 20 คน

6) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับคุณค่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของวัดศรีภูมิและประเพณีงานบุญและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ในสายตาของนักท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ด้วยแบบสอบถาม ได้แก่ นักท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรและทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.10 และทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling) ซึ่งจะแยกเก็บข้อมูลที่วัดศรีภูมิ จำนวน 100 คน และประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด จำนวน 100 คน

7) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและความต้องการสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus group) ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะกลุ่มคนในอำเภอด่านซ้ายที่ทำงานด้านสื่อมวลชน ตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่ทำงานด้านวัฒนธรรมกลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องวัฒนธรรมและประเพณีของอำเภอ

ด้านซ้าย ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เยาวชน นักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่วิจัย จำนวน 38 คน

8) ประชากรที่ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลและภาพของสื่อวีดิทัศน์ อีตีสองคองสิบสี่ จำนวน 12 อีตีสี่ ที่ผ่านการผลิต ด้วยแบบสนทนากลุ่ม ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย เจ้าพ่อกวนอู เชื้อบุญมี ผู้นำชุมชนและตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดงานบุญประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จำนวน 20 คน

9) ประชากรที่ใช้ในการการสำรวจความพร้อมและความต้องการ ข้อมูลบนระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย ตามโครงการวิจัย ชุดที่ 2 จำนวน 30 คน

10) ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพิพิธภัณฑสถานและพิพิธภัณฑสถานและประวัติพระแก้วอาสารด้วยแบบสนทนากลุ่ม เพื่อจัดทำเลย์เอาต์และผลิตสื่อบอกเล่าเรื่องราว ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะตัวแทนหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน

11) ประชากรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ด้วยแบบทดสอบและแบบสอบถาม ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากตัวแทนชุมชนที่เป็นผู้รู้ผู้ชำนาญจำนวน 4 คน และผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมของ 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านนาหอ บ้านหนามแท่งและบ้านนาเวียงใหญ่ อำเภอด่านซ้าย จำนวน 30 คน

12) ประชากรที่ใช้ในการอบรมการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลยและระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดูแลข้อมูลบนเว็บไซต์และอัปเดตข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านคอมพิวเตอร์ จำนวนอย่างน้อย 4 ท่าน ของเทศบาลตำบลด่านซ้าย องค์การบริหารส่วนตำบลนาหอ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้ายและศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอด่านซ้าย

1.4.2.3 ขั้นตอนการ คณะดำเนินงานวิจัยดังนี้

1) ประชากรที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการระยะสั้น แผนปฏิบัติการระยะยาวและโครงการ/กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อระดมความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องและมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้วยแบบสนทนากับตัวแทนกลุ่มองค์กรของรัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน สื่อมวลชน เยาวชนและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัย รวมจำนวน 50 คน และด้วยแบบสัมภาษณ์ รวมจำนวน 42 คน

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ ประชาชน จำนวน 10,801 คน ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบล 2 แห่ง คือ เทศบาล

ตำบลด่านซ้าย เขตเทศบาลศรีสองรัก องค์การบริหารส่วนตำบลนาหอ 1 แห่ง ตำบล 2 ตำบล คือ ตำบลด่านซ้ายและตำบลนาหอ หมู่บ้าน 35 หมู่บ้าน หลังคาเรือน 3,730 หลัง เนื่องจากเป็นแหล่งที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ วัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิ) และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนประชาชน จำนวน 400 คน โดย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และทำการสุ่มแบบง่าย (Simple sampling)

3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรีและวัดศรีภูมิ) ในอำเภอด่านซ้าย ปี 2557 ปี 2558 ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาชมซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.10 และทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling) ได้ นักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน ที่มาเที่ยวงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขนวัดโพนชัย จำนวน 200 คน วัดศรีสะอาด จำนวน 200 คน วัดโพธิ์ศรี จำนวน 200 คน และวัดศรีภูมิ จำนวน 200 คน

4) ประชากรเพื่อระดมความคิดเห็นแล้วรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากตัวแทนหน่วยงานทุกภาคส่วนในอำเภอด่านซ้าย ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ผู้นำจิตวิญญาณและภาคประชาชน จำนวน 60 คน ตลอดจนสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์เข้าร่วมชมกิจกรรมงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จำนวน 50 คน นอกจากนั้นประชากรที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการทั้ง 6 โครงการ ได้แก่ ตัวแทนหน่วยงานทุกภาคส่วน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัฒนธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ นักวิชาการ ผู้มีความรู้ทางด้านช่างและการออกแบบ ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ เยาวชน คนในชุมชน โครงการละ 20 - 60 คน

5) ประชากรที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสนทนาเกี่ยวกับแนวทางการสร้างรูปแบบเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการ จำนวน 70 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 6 กลุ่ม

6) ประชากรที่ทำการการพัฒนาศักยภาพ โดยมีการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรม ภายใต้การจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว (POLC) และภายใต้แนวทางการสร้าง

เครือข่าย (ประสานงาน การเรียนรู้ ความร่วมมือและความพึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน การประชาสัมพันธ์และการเพิ่มขีดความสามารถ) ได้แก่ เครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จำนวน 1 เครือข่าย ซึ่งทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

7) ประชากรที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสนทนา เกี่ยวกับแนวทางในการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) ที่มีคุณค่าในสายตานักท่องเที่ยว ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 50 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง ผู้จัดจำหน่าย ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการและนักท่องเที่ยว

8) ประชากรที่ประชุมระดมสมองเพื่อประเมินและวิพากษ์ต้นแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของวัดศรีภูมิและประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรี วัดศรีภูมิ) ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการและตัวแทนชุมชน จำนวน 18 คน และผู้เชี่ยวชาญ

9) ประชากรที่ใช้ประเมินเกี่ยวกับต้นแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของวัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ได้แก่ นักท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.10 จำนวน 100 คน และทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling)

10) ประชากรที่ร่วมประเมินคุณค่าจากการปลูกเสกของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเภทวัดถุ่มมงคลของวัดศรีภูมิ ในอำเภอด่านซ้าย ได้แก่ นักท่องเที่ยวและผู้เข้าร่วมงานพิธีพุทธาภิเษก ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.10 จำนวน 100 คน และทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling)

11) ประชากรที่อบรมการเสักลง ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ คนในชุมชนที่สมัครใจบ้านโพธิ์ศรี บ้านนามแท่งและบ้านนาหอ ในอำเภอด่านซ้าย จำนวน 30 คน

12) ประชากรที่ร่วมให้ข้อมูลสื่อบอกเล่าเรื่องราว ได้แก่ ตัวแทนหน่วยงานที่ทำงานด้านวัฒนธรรม ประชาชนชาวบ้านและผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องวัฒนธรรม จำนวน 15 คน

1.4.2.4 ขั้นทดลอง ติดตามและประเมินผล คณะดำเนินงานวิจัยดังนี้

1) ประชากรที่ทำการประเมินผลแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้ ฟิง ชมและอ่านองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ปี 2558 ในวัดโพชนชัยและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน วัดโพชนชัย จำนวน 400 คน วัดศรีสะอาดและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน วัดศรีสะอาด จำนวน 200 คน วัดโพธิ์ศรีและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน วัดโพธิ์ศรี จำนวน 200 คน วัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน วัดศรีภูมิ จำนวน 200 คน

2) ประชากรที่เปิดบริการนักท่องเที่ยวให้ใช้รูปแบบเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ เครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว "ฮักด่านซ้าย" จำนวน 1 เครือข่าย ที่บันทึกศักยภาพเครือข่ายและแบบบันทึกสมุดบัญชีรับ -จ่ายอย่างง่าย สมุดทะเบียนคุมทรัพย์สิน

3) ประชากรที่ทำแบบสอบถามผลจากศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ภายใต้การจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว (POLC) และแบบประเมินการปฏิบัติงานเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน 1 เครือข่าย

4) ประชากรที่ทำการประเมินผลแบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 400 คน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อผลศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 400 คน โดยทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

5) ประชากรที่ใช้ทดสอบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของวัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน 4 วัด ได้แก่ นักท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 จำนวน 400 คน ซึ่งแยกเก็บแบบสอบถามจำแนกตามผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 19 ชุด ทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling) และตามความสนใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งเก็บข้อมูลในพระราชานุสาวรีย์ วัดโพชนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรี วัดศรีภูมิ และในงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน 4 วัด

6) ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมความพึงพอใจต่อการใช้สื่อแผนที่ผ่านพับ สื่อวีดิทัศน์ชุดฮักสองคอนสิบสี่และชุดวัดศรีภูมิ สื่อบอกเล่าเรื่องราวชุดวัดศรีภูมิ เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คู่มือท่องเที่ยว (ไกด์บุ๊ก) และการเสังกลอง ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่มาใช้สื่อและร่วมกิจกรรม ในเขตเทศบาลด่านซ้าย วัดโพชนชัย งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน วัดโพชนชัย จำนวนชุดละ 400 คน วัดโพธิ์ศรี วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโชน 4 วัด จำนวนชุดละ 200 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ตามแผนวิจัยและโครงการวิจัย 4 ชุด ของปีงบประมาณ 2556 - 2557 ตามระเบียบวิธีวิจัยและนำเสนอตามการปฏิบัติงานจริง 6 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ ระยะที่ 2 ขั้นศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปและประเมินคุณภาพเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและระยะที่ 3 ขั้นดำเนินการออกแบบ สร้างรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพ ระยะที่ 4 ขั้นดำเนินงานตามรูปแบบและทดลอง ระยะที่ 5 ขั้นติดตามและประเมินผลและ ระยะที่ 6 การสรุปบทเรียนที่ได้จากการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.4.3.1 ขั้นเตรียมการ เป็นการศึกษาเอกสาร สืบค้นและลงพื้นที่ภาคสนาม เพื่อหาข้อมูลมาปรับปรุงโครงสร้างแผนงานวิจัยและโครงการวิจัย 4 ชุด พร้อมสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน หาผู้ร่วมวิจัยในชุมชน ทำการประชุมระดมสมองร่วมกันกับตัวแทนทุกภาคส่วนในอำเภอ ด่านซ้าย เพื่อรับฟังสภาพธรรมชาติของการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทิศทางแนวโน้ม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นอนาคต ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว ความต้องการและไม่ต้องการรูปแบบเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิด ความเข้าใจที่ตรงกันและเกิดการสนับสนุนผลักดันให้การดำเนินงานวิจัยไปในทิศทางเดียวกัน

1.4.3.2 ขั้นศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปและประเมินคุณภาพของ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

1) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบบันทึกบริบททั่วไปอำเภอด่านซ้ายและแบบสำรวจสื่อประชาสัมพันธ์และความต้องการสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ เขตพื้นที่ในอำเภอด่านซ้าย ตามเขตการปกครอง เทศบาลตำบล 2 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง ตำบล 10 ตำบล หมู่บ้าน 97 หมู่บ้าน หลังคาเรือน 12,253 หลัง ประชากร จำนวน 624,066 คนและกลุ่มตัวอย่าง

2) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสำรวจบริบทองค์ประกอบ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและแบบประเมิน คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ เขตพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอ ด่านซ้ายที่เข้าเกณฑ์ 3 องค์ประกอบ (3 A) จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ พระธาตุศรีสองรัก วัดเนรมิต วิปัสสนา วัดโพธิ์ชัย วัดศรีสะอาด วัดศรีภูมิ งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัด โพธิ์ชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีภูมิ) ที่อยู่ในเขตพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลด่านซ้าย เทศบาลตำบลศรีสองรัก ตำบลด่านซ้าย ตำบลนาหอ ตำบลโคกงามและตำบลวังยาว

3) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสำรวจเกี่ยวกับ ผู้ประกอบการและศักยภาพสถานประกอบการและต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ที่เข้าเกณฑ์ 3 องค์ประกอบ (3 A) ได้แก่ พระธาตุศรีสองรัก วัดเนรมิตวิปัสสนา วัดโพธิ์ชัย วัด ศรีสะอาด วัดศรีภูมิ งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพธิ์ชัย วัดศรีสะอาด วัด โพธิ์ศรี วัดศรีภูมิ) ที่อยู่ในเขตพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลด่านซ้าย เทศบาลตำบลศรีสองรัก ตำบล ด่านซ้าย ตำบลนาหอ ตำบลโคกงามและตำบลวังยาว

4) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย ได้แก่ พื้นที่วิจัยที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 (วัดโพชัย วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิ)

5) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่มเพื่อสำรวจความพร้อมและความต้องการข้อมูลบนระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย

6) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสนทนาเกี่ยวกับองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของโบราณสถานและโบราณวัตถุ วัดศรีภูมิและประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ได้แก่ พื้นที่ที่มีผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและนักวิชาการในอำเภอด่านซ้าย

7) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณค่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของวัดศรีภูมิและประเพณีงานบุญและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ในสายตาของนักท่องเที่ยวในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ วัดศรีภูมิและวัดที่จัดงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด

8) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและความต้องการสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ หน่วยงานด้านสื่อมวลชน ภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่ทำงานด้านวัฒนธรรม ชุมชนของปราชญ์ชาวบ้าน สถานประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย

9) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการอบรมการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอด่านซ้ายและระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดูแลข้อมูลบนเว็บไซต์และอัปเดตข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ เทศบาลตำบลด่านซ้าย องค์การบริหารส่วนตำบลนาหอ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้ายและศูนย์การศึกษาอนุรักษและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอด่านซ้าย

10) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสนทนากลุ่มเกี่ยวกับข้อมูลพิพิธภัณฑศรีภูมิและพิพิธภัณฑและประวัติพระแก้วอาสา ได้แก่ ชุมชนบ้านนาหอ อำเภอด่านซ้าย

11) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบทดสอบและแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ชุมชนบ้านนาหอ บ้านนามแห่งและบ้านนาเวียงใหญ่อำเภอด่านซ้าย

1.4.3.3 ขั้นตอนการออกแบบ สร้างรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพ

1) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสนทนาและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการระยะสั้น แผนปฏิบัติการระยะยาวและโครงการ/กิจกรรมพัฒนาแหล่ง

ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ พื้นที่ที่มีกลุ่มที่เกี่ยวข้องและมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

2) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิ)

3) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสนทนากับเกี่ยวกับแนวทางการสร้างรูปแบบเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ สถานประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดโพธิ์ศรี วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิ)

4) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสนทนากับเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) ที่มีคุณค่าในสายตานักท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ในอำเภอด่านซ้ายเฉพาะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง ผู้จัดการจำหน่าย ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการและนักท่องเที่ยว

1.4.3.4 ขั้นตอนการตามรูปแบบ

1) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ได้แก่ วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรีและวัดศรีภูมิ ในอำเภอด่านซ้าย

2) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ได้แก่ เขตเทศบาลตำบลศรีสองรัก เทศบาลตำบลด่านซ้าย องค์การบริหารส่วนตำบลนาหอ

3) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน 10 โครงการ ภายใต้การจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว (POLC) และภายใต้แนวทางการสร้างเครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ในอำเภอด่านซ้าย จำนวน 1 เครือข่าย

4) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสนทนากลุ่มเกี่ยวกับต้นแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ เขตวัดศรีภูมิและประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด (วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรี วัดศรีภูมิ)

1.4.3.5 ขั้นตอนทดลอง ติดตามและประเมินผล คณะดำเนินงานวิจัยดังนี้

1) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวมาชมวัดโพนชัยและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน วัดโพนชัย วัดศรีสะอาดและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรีและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน วัดโพธิ์ศรีและวัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน วัดศรีภูมิ

2) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบบันทึกศักยภาพเครือข่าย และแบบบันทึกสมุดบัญชีรับ - จ่ายอย่างง่าย สมุดทะเบียนคุณทรัพย์สิน ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับผล จากศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ภายใต้การจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว (POLC) และการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ เครือข่ายธุรกิจ ท่องเที่ยว "ฮักด่านซ้าย" ในอำเภอด่านซ้าย

3) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับความ พึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพการจัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยวและต่อผลศักยภาพการ จัดการเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ เครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

4) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการ ทดสอบผลิตภัณฑ์ของวัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด ได้แก่ แหล่ง ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย พระธาตุศรีสองรัก วัดโพนชัย วัดศรีสะอาด วัดโพธิ์ศรี วัดศรีภูมิ และในงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 4 วัด

5) พื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับความ พึงพอใจต่อการใช้สื่อแผนที่ แผ่นพับ สื่อวีดิทัศน์ชุดฮีตสิบสองคองสิบสี่และชุดวัดศรีภูมิ สื่อบอกเล่า เรื่องราวชุดวัดศรีภูมิ เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คู่มือท่องเที่ยว (ไกด์บุ๊ก) และการเสังลอง ได้แก่ เขตเทศบาลด่านซ้าย วัดโพนชัย งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่น ผีตาโขน วัดโพนชัย วัดโพธิ์ศรี วัดศรีสะอาดและวัดศรีภูมิและงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่น ผีตาโขน 4 วัด

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย 2 ปี ปิงบประมาณ 2556 - 2557 ซึ่งแบ่งการดำเนินงาน ออกเป็น 6 ระยะ คือ ปิงบประมาณ 2556 - 2557 ซึ่งแบ่งการดำเนินงาน ออกเป็น 6 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ขึ้นเตรียมการ

ระยะที่ 2 ขึ้นศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปและประเมินคุณภาพเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ระยะที่ 3 ขึ้นดำเนินการออกแบบ สร้างรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพ

ระยะที่ 4 ขึ้นดำเนินงานตามรูปแบบและทดลอง

ระยะที่ 5 ขึ้นติดตามและประเมินผล

ระยะที่ 6 การสรุปบทเรียนที่ได้จากการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 หน่วยงานภาครัฐ เช่น เทศบาลตำบลด่านซ้าย เทศบาลตำบลศรีสองรัก องค์การ บริหารส่วนตำบลนาหอ ที่ทำการอำเภอด่านซ้าย สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดเลยและสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดเลย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอ ด่านซ้าย ตลอดจนนำไปวางแผนจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวในการค้นหาแนวทางการพัฒนาบนพื้นฐานความพอใจของทุกฝ่ายและยกระดับคุณภาพ

แหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน อันจะก่อประโยชน์ต่อการสร้างงานและกระจายรายได้ในชุมชนให้สะพัดจากการเข้ามาเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น และหน่วยงานภาครัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเลยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำข้อมูลไปวางแผนจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.2 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจที่พัก ธุรกิจขายของที่ระลึก ธุรกิจทัวร์นำเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจขนส่งสามล้อ สามารถนำผลการวิจัยไปสู่การพัฒนาศักยภาพให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาเสริมสร้างและบริหารจัดการเชื่อมโยงระหว่างกันในพื้นที่ อันจะนำไปสู่ความพร้อมในการรองรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเป็นที่ประทับใจและพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

1.5.3 กลุ่มผู้ผลิตท้องถิ่นด้านซ้ายและพื้นที่อื่น ๆ สามารถนำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่ต้องการสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคของนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล พัฒนาชุมชน สำนักเกษตรจังหวัด ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ (Model) และผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้นและกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร ได้นำไปสร้างผลิตภัณฑ์ก่อให้เกิดรายได้ตลอดไป

1.5.4 องค์การบริหารส่วนตำบลนาหอและอื่นๆ เทศบาลตำบลด้านซ้าย เทศบาลศรีสองรักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยวระดับอำเภอตำบลซ้ายและอำเภออื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยวระดับจังหวัดและประเทศสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการกำหนดนโยบายบริหารจัดการและการขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งแนวทางการออกแบบ การผลิตและการนำเสนอเผยแพร่ข้อมูล แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมให้มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ตลอดจนการจัดสร้างฐานข้อมูลให้เปรียบเสมือนธนาคารข้อมูล ศูนย์กลางแลกเปลี่ยน การจัดการองค์ความรู้ การเปิดเว็บไซต์ช่องทางการตลาดรูปแบบใหม่เพื่อขายสินค้าผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนและผู้ประกอบการเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวรวมทั้งบุคคลทั่วไปให้สามารถเข้ามาเยี่ยมชมและเลือกซื้อผ่านช่องทางที่รวดเร็ว นอกจากนั้นยังนำข้อมูลไปจัดทำแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.5 ชุมชนด้านซ้ายและชุมชนอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียง สามารถนำผลการวิจัยไปสู่การสร้างเสริมคุณภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมตามแนวทางของการบริหารจัดการตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม